

◆ P o e z i y a

Ay Bəniz ƏLİYAR

BALACA DAXMA

Yaman yuxalıbdı ürəyim bu gün,
Rəngli xəyallarım gəlmir haraya.
Bütün xatirələr ağ-qara olub,
Necə qatmışamsa ağı qaraya.

Qəlbimi oxşadı bahar yağışı,
Tutub buludları ilməyə hördüm.
Bir ovuc dumandan çəkdim başıma,
Bir çimdik bənövşə ətəri dərdim.

Təzə nimçə ilə süd çəkdi anam,
Ana əllərində başqa ruzu var.
Atam at belindən əl etdi mənə,
Yüyürdü üstümə təzə quzular.

Getdiyi hər evdə xonça-xələtlə,
Anam oğulların öyməyib hələ.
Hələ yol gözləyir qız cehizləri,
Qapını elçilər döyməyib hələ.

Necə şad, firavan deyib-gülürük,
Nədən böyüdük ki, düşünürəm mən.
Hamımız təzədən uşaq oluruq,
Nə ərə gedən var, nə də evlənən.

Bir süfrə başına cəm olduq yenə,
Dörd bacı, üç qardaş, doldu boş masa.
Həsədlə baxırdı eşikdən günəş
Balaca daxmadan boylanan yaza.

VƏTƏN QOXUYA

Bir gül əkəsən bağında,
Gülüstana tən qoxuya.
Uca dağdan ev tikəsən,
Duman ala, çən qoxuya.

Çala, susmaya tütəyin,
Boşala, dola ətəyin.
Adına Vətən dediyin,
Qucağı Vətən qoxuya.

Ümid ola saxladığın,
Kədər ola doğradığın.
İçin-için ağladığın
Saçların da dən qoxuya.

Bəxti yolundan siləsən,
Haqqa Tanrıdan gələsən.
Öləndə elə öləsən
Torpağın da sən qoxuya.

KÖTÜK

Gül açıbdır dodağında tumurcuq,
Tüğyan edir yağışları Baharın.
Tellərinə kəpənəklər düzübdür,
Rəngbərəngdir naxışları Baharın.

Quşlar qonub bir kötüyün üstünə,
Quşlar sanki gül açıbdır kötükdə.
Papaqlanıb koğuşunda göbələk,
Mamır çıxıb hər dəlmədə-deşikdə.

Kötük yenə unudubdur özünü,
Xəbəri yox, qırılıbdır budağı.
Yuvasızdır qanadları, qolları,
Hərdən bomboz sərçələrdir qonağı.

Gəzdirirlər bu yerlərin sorağın,
Quşlar göydə dil-dil ötən xəfiyyə.
Yaşıl otlar qucaqlayıb kötüyü,
Elə bil ki, "qalx" deyirlər kötüyə.

Danışırım, kötük məni dinləyir,
Eh, görəsən anlayırmı dilimdən?
Kötükdür ki, belə sakit dayanıb,
Adam olsa, durub qaçar əlimdən.

KƏSDİYİN AĞAC

Sənin kəsdiyın ağacın
Hələ yarpağı yaşıldı.
Fidan-fidan budaqların
Evi başına uçuldu.

Sən kəsirdin ağac kimi,
Dili yox idi danışa.
Gözü yox idi, ağlaya,
Əli yox idi savaşa.

Kəsib atdın, kəsildikcə
Qanadı yox idi uça.
Sənin o iti baltandan,
Ayağı yox idi qaça.

Nə olsun, kəsdiyın yerə
Axmadı bir damcı qanı...
Günahına günah qatdı
Tumurcuqların fəğanı.

HARA GEDİR

Hara gedir bir belə ah?
Fağırın yoxmu Allahı?
Gecə-gündüz "Allah, Allah!"
Çağırır, yoxmu Allahı?

Kim tutacaq haqq çırağın
Bu yerdəki zülmətlərə?
Açın göylərin tabağın,
Bir az işıq düşsün yerə.

Əlləri qandalda qalıb,
Ayaqları məngənədə.
O buluda kim əl salıb?
Gözü su içmir yenə də.

Dağ üstdə yenə dağ gəlir
Ədəb görklü adamlara.
Bu dünya oyuncaq gəlir
Adam yüklü adamlara.

Hara gedir bir belə ah?
Fağırın yoxmu Allahı?
Gecə-gündüz "Allah, Allah!"
Çağırır, yoxmu Allahı?

MƏNİ

Bir sevgi verib əlimə,
Elə güldürdülər məni.
Əvvəl qəbrimi qazdılar,
Sonra öldürdülər məni.

Yerdən dizimi oydular,
Yoldan izimi oydular.
Sonda gözümü oydular,
Belə söndürdülər məni.

Ruh idim, ətir saçırdım,
Göylərdə çiçək açırdım.
Uçurdum, elə uçurdum,
Yerə endirdilər məni.

Bir az sevgi qıymadılar,
Əzabımdan doymadılar.
Qəbirdə də qoymadılar,
Gəlib dindirdilər məni.

ASIN BU QIZI

Göydə bir qız asıb özün,
Saçları buluddan uzun.
Yaxşı ölməyib, deyirlər,
Çıxarın, təzədən asın!

Səpib yenə göy üzünə
Ulduz kimi hər tükünü.

Təzədən qəm verin ona,
Təzədən çatın yükünü.

"Eşq" yazılıb ürəyinə,
Onu silin, "ölüm" yazın.
Əllərinə boy verməyin,
Ayağından daşlar asın.

Kəm baxdı gün işığına,
Taleyinə olmadı ram.
Gözlərinin işığını,
Çıxarıb söndürün tamam.

Günəşə meydan oxuyur,
Saçındakı hər təzə dən.
Dünyanın gözü önündə
Asın bu qızı təzədən.

MEYDAN AÇMIŞAM

Hər günümü, gündüzümü bürüyüb aha,
Xəyalına dizin-dizin iməkləmirəm.
Dəli kimi gözləmirəm yolunu daha,
Şeir deyib kitabını vərəqləmirəm.

Adın üçün gələmmirəm imana, dinə,
Şəkillərin verə bilmir o tər iyini.
Aşiq kimi baxmayıram şairliyinə,
Şair kimi görməyirəm aşıqliyini.

Düşünürəm ümidlərim harada qaldı,
Qürur adlı silahımla yaraqlanmıram.
Heç sormuram, hara getdi, kimlərin oldu,
Əllərinin taleyiylə maraqlanmıram.

Bilirəm ki, məni daha əzizləmirsən,
Yaxşı etdin, özüm sevəm gərək özümü.
Gözlərinin çuxurunu təmizləmirsən,
Əksim düşüb, toz basıbdır qəmli üzümü.

Yuyunmuram göz yaşımlla gecələr daha,
Yuxuda da səni deyib, səndən qaçmışam.
Mənə sənənin həsrətini verən Allaha
Səni sevən qəlbim boyda meydan açmışam.

SƏNİN

Dərdindən öldüyüm adam,
Daşmıdır qucağın sənin?
Nə olsun yanır gözlərin,
Sönübdür ocağın sənin.

Gömgöydür sinəndə dağın,
Rüzgarları qoymur yaxın.
Yuyulmur gözün, yanağın,
Öpülmür dodağın sənin.

Quşsansa, yarpaqdı evin,
Daşsansa, torpaqdı evin.
Deyəsən çılpaqdı evin,
Boşalıb yatağın sənin.

Bəxtini kəm yazdırmısan.
Xəyalını azdırmısan.
Qazıb nələr basdırmısan?
Qəbirdir otağın sənin.

TƏNHALIQ

Özünə çəkilib tənha adamlar,
Dolur ayrılıqlar boş küçələrə.
İndi qərib-qərib yağışlar yağar
Göylərin kölgəsi düşməyən yerə.

Fəsillər təkləyib tənha qovağı,
Acı küləklərə dözür birtəhər.
Sınıb-tökülübür qolu-budağı,
Beləmi görünür tənha kişilər?

Yenə ehtirasla söndürür Bahar
Payız yatağında gül nəfəsini.
Tozlu sinəsində basdırır yollar
Tənha qadınların addım səsini.

Üstümə çəkmişəm ağ saçlarını,
Sanki işıqlanıb günüm-gündüzüm.
Eləcə dənənən saçların kimi
Getdiyın yollarda ağarır gözüm.

GEDƏR

Bu qadından o qadına,
O qadından bu qadına
gedər, əlləri gedər...
Mənə özü çatınca
bütün illəri gedər.

Ümidlər bir xoş yuxu,
Qucağına ha sığın.
Beynindən cavanlığın
Dəli yelləri gedər.

Boşa verər həyatın,
Unudular hər qadın.
Ağ dənlər alar satın,
Qara telləri gedər.

Sabahına oyanar,
Zülmətinə boyanar.
Ayaqları dayanar,
Amma yolları gedər.

KƏPƏNƏK EŞQİ

Bu necə sevdadır qonub çəmənə?
Qəlbi də qızdırmır gül, çiçək eşqi...
Deyəsən xəbərdən yoxdur xəbəri,
Bitib son baharın kəpənək eşqi.

Daha pərvazlanıb sığallanmayı
Əlində, ovcunda tel ləçəkləri.
Dəli küləklərin sözüne baxmır
İnciyib kəsəndə gül ləçəkləri.

İndi ümidini üzüb çəməndən,
Güllərə üz tutmur sevənlər daha.
Nə gözlər tab edir, nə də ürəklər,
Ruhu dirəyirlər çəkilən aha.

Ayrı-ayrılıqda kimik, nəçiyik?
İki nəfərlikdir bir eşqin odu.
Könüldən uzaqda yanan bu sevda
Nə qəlbi isidər, nə də vücudu.

DİLİNİ-DODAĞINI

Bir həsrətli buz yalayıb,
Buz, dilini-dodağını.
Təslim olma,
bu kədərdən
Üz dilini-dodağını.

Şeir deyim gecə-gündüz,
Dinlə məni, darıxma, döz...
Bir qədəh şərab kimi süz,
Süz dilini-dodağını.

Çox ömür vermişəm qəmə,
Daha mənə "sevmə" demə.
Gəl çıx, ağappaq sinəmə
Düz dilini-dodağını.

Qüvvə olum qanadında,
Çöksün yerə inadım da.
Bu çözülməz həyatımda
Çöz dilini-dodağını.

ÖLMÜŞƏM

Bu vüsala necə çataq?
Xəyalınla dolub otaq.
Bir kəndir var, bir də yataq,
Üşüsən, bil ki, ölmüşəm.

Pərdələrin batar yasa,
Çarpayın dolar ayaza...
Üstünü örtən olmasa,
Üşüsən, bil ki, ölmüşəm.

Bu dərdində, ələmində,
Söz olmasam qələmində.
Donsa qanın damarında,
Üşüsən, bil ki, ölmüşəm.

Yatağında başqa qadın,
Sənintək arzun-muradın.
Lal eyləsə eşqin odun,
Üşüsən, bil ki, ölmüşəm.

ON İLDİ ÜŞÜYÜR

Yenə yolum düşdü qəbiristanlığa,
Durmuşuq, bir mənəm, bir də qəbirlər.
Ağlaya bilmirəm heç kimi daha,
Göydən Allah görür, yerdə qəbirlər.

Bir uşaq qəbrinə zillənib gözüm,
On il bundan qabaq bətnimdə idi.
Necə uşaq idi, balaca, şirin,
On ildi eləcə körpə qəbirdi.

Mənim bətnim kimi istidi yəqin,
Ona təzə evdi köhnə qəbiristan.
On ildi üşüyür toppuş əlləri,
Yəqin qulağı da ağrıyır yaman.

Hərdən diksinirəm vurulmuş kimi,
Üstümdən ölümün qamçısı getmir.
Torpağın döşündən əmir südünü,
Mənim döşlərimin sancısı getmir.

Qurtula bilmirəm düşüncələrdən,
Çox keçib, əlbəttə, deyirlər, nə var....
On ildir saçını daramıram mən,
Yəqin ki, bir xeyli uzanmış olar.

KİŞİYƏ

Tanrı özü də kəm baxar
Gözün yaşlayan kişiyə,
Sürükləyib ayağından,
Haqqı boşlayan kişiyə.

Baxar dağların qarından,
Baxar pəncərə dalından,
Bir sevdanın kandarından
Ömrü başlayan kişiyə.

Çözülməz ki, bu kor düyün,
Soyuq-soyuq baxar hər gün.
Bir qadının xəzi üçün
On ay işləyən kişiyə.

Keçib keşməkeşlərindən,
Baxar göyün işlərindən,
Canın asıb dişlərindən,
Canın dişləyən kişiyə.

QADINA

Allah, kəm baxma, amandır,
Yolunu azan qadına.
O əyri-üyrü yol ilə
Taleyin yazan qadına.

Baxma ətirdir üst-başı,
İslaq çətirdir üst-başı,
Dərddən betərdi üst-başı,
Donundan bezən qadına.

Bax nə qopur dillərindən,
Bax nə sızır tellərindən.
Bir kişinin əllərindən
Əlini üzən qadına.

Baxma təkdir otağında,
Layla bitməz dodağında.
Hər gecə yad yatağında
Qəbrini qazan qadına.

Şabran

